

Republica Moldova

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE

ACORD Nr. 2001
din 05.12.2001

**ÎNTRE REPUBLICA MOLDOVA ȘI
REPUBLICA CROAȚIA PRIVIND PROMOVAREA
ȘI PROTEJAREA RECIPROCĂ A INVESTIȚIILOR***

Publicat : 01.01.2009 în Tratatate Internationale Nr. 41 art Nr : 114 Data intrarii in vigoare :
20.03.2007

**Semnat la Chișinău la 5 decembrie 2001.
În vigoare din 20 martie 2007.*

*Republica Moldova și Republica Croația (denumite în continuare Părți Contractante),
dorind să promoveze intensificarea cooperării economice dintre ele, cu realizarea investițiilor
investitorilor unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante,
recunoscând că Acordul cu privire la tratamentul acordat acestor investiții va stimula fluxul de
capital privat și dezvoltarea economică a Părților Contractante,
convenind că un cadru juridic pentru investiții va maximiza utilizarea efectivă a resurselor
economice și va îmbunătăți condițiile de viață,
având ca scop să încheie Acordul privind promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor,
au convenit asupra celor ce urmează:*

Articolul 1
Definiții

În scopurile prezentului Acord:

1. Noțiunea „investiție” înseamnă orice fel de bun investit de către investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante și va include în particular, dar nu exclusiv:

- a) proprietatea mobilă și imobiliară precum și orice alte drepturi în rem, așa ca ipoteci, garanții, gajuri, usufrucți și drepturi similare;
- b) acțiuni, cote-părți, obligațiuni și orice altă formă de participare în companii;
- c) creanțe monetare sau orice performanță, cu valoare economică, inclusiv orice împrumut acordat în scopul creării valorii economice;
- d) drepturile de proprietate intelectuală și industrială, precum sunt definite în acordurile multilaterale încheiate sub auspiciile Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale, în măsura în care ambele Părți Contractante sunt părți, inclusiv, dar nelimitând drepturile de autor și drepturile similare, drepturile de proprietate industrială, patente, mărci comerciale, proiecte industriale și procese tehnice, drepturi în diversitatea întreprinderilor, know-how, secretele comerciale, denumiri comerciale și goodwill;
- e) concesiuni comerciale conferite prin lege sau în virtutea unui contract, inclusiv concesiuni de

cercetare, cultivare, extragere, explorare sau exploatare a resurselor naturale.

O posibilă modificare a formei, în care investițiile au fost efectuate, nu va afecta caracterul lor de investiții.

2. Noțiunea „investitor” în ceea ce privește fiecare Parte Contractantă înseamnă:

a) persoană fizică, cetățean al unei Părți Contractante, care efectuează investiții pe teritoriul celeilalte Părți Contractante;

b) persoană juridică, inclusiv orice companie, corporație, asociație și altă întreprindere, care este constituită sau altfel organizată în conformitate cu legislația în vigoare a unei Părți Contractante, care este amplasată și își desfășoară activitatea economică pe teritoriul acestei Părți Contractante și care efectuează o investiție pe teritoriul celeilalte Părți Contractante;

c) oricare entitate legală, sau asociație, constituită în conformitate cu legile și regulile unui stat terț, care efectuează investiții pe teritoriul uneia dintre Părțile Contractante, în care investitorul, definit în subpunctele a) sau b) al acestui paragraf, exercită influența dominantă.

3. Noțiunea „venituri” înseamnă orice mijloace bănești sau materiale, obținute din investiții și în particular, dar nu exclusiv, includ profiturile, dividendele, dobânzile, creșterea de capital, royalty, onorariile pentru licența pe patent și alte onorarii.

4. Noțiunea „termen rezonabil” va însemna perioada cerută pentru îndeplinirea formalităților necesare pentru transferul de plăți. Această perioadă începe în ziua când cererea pentru transfer a fost depusă și în nici un caz nu trebuie să depășească o lună.

5. Noțiunea „valută liber convertibilă” va însemna orice valută determinată de către Fondul Monetar Internațional, drept valută liber utilizabilă în conformitate cu Articolele Acordului Fondului Monetar Internațional și cu orice amendamente la acesta.

6. Noțiunea „teritoriu”, înseamnă:

cu privire la Republica Moldova: spațiul geografic alcătuit din sol, subsol, ape și coloana de aer deasupra solului și apelor cuprins între frontierele sale, asupra cărora Republica Moldova își exercită drepturile suverane și jurisdicția, în conformitate cu propria legislație și dreptul internațional;

cu privire la Republica Croația: teritoriul Republicii Croația, precum și suprafața maritimă alăturată de limita exterioară a mării teritoriale, inclusiv suprafața submarină asupra cărora Republica Croația își exercită în conformitate cu legislația internațională, drepturile suverane și jurisdicția sa.

Articolul 2

Promovarea și admiterea investițiilor

1. Fiecare Parte Contractantă va încuraja și va crea condiții favorabile investitorilor celeilalte Părți Contractante pentru a efectua investiții pe teritoriul său și va admite asemenea investiții în conformitate cu legile și regulamentele.

2. În scopul încurajării fluxului reciproc de investiții reciproce, fiecare Parte Contractantă, la cererea celeilalte Părți Contractante, se va strădui să informeze cealaltă Parte Contractantă despre oportunitățile de investire pe teritoriul său.

3. Fiecare Parte Contractantă va acorda în caz de necesitate, fără întârziere și în conformitate cu legile și regulamentele, autorizările necesare în legătură cu activitățile consultanților sau experților angajați de către investitorii celeilalte Părți Contractante.

4. Fiecare Parte Contractantă, în conformitate cu legile, regulamentele și procedurile ce influențează intrarea, reședința și activitatea de muncă a persoanelor fizice, va examina și va acorda aprecierea respectivă în ceea ce privește intrarea, reședința temporară și activitatea de muncă pe teritoriul său, indiferent de naționalitate, a personalului principal, inclusiv personalul managerial de vîrf și personalul tehnic, angajați în scopuri de investire pe teritoriul său. Membrii de familie (soț (soție) și copii minori) ai acestui personal principal, de asemenea, li se va acorda un tratament similar în ceea ce privește intrarea, reședința temporară pe teritoriul Părții Contractante.

Articolul 3

Protejarea investițiilor

1. Fiecare Parte Contractantă va acorda pe teritoriul său protecție și securitate totală investițiilor și veniturilor investitorilor celeilalte Părți Contractante. Nici o Parte Contractantă nu va afecta, prin măsuri arbitrare sau discriminatorii, dezvoltarea, managementul, menținerea, folosirea, posedarea, expansiunea, vânzarea și dacă este cazul lichidarea acestor investiții. Fiecare Parte Contractantă va respecta orice alt angajament pe care l-a asumat referitor la investițiile investitorilor celeilalte Părți Contractante.

2. Investițiile sau veniturile investitorilor oricărei Părți Contractante vor beneficia pe teritoriul celeilalte Părți Contractante de un tratament just și echitabil în conformitate cu convențiile internaționale și prevederile prezentului Acord.

Articolul 4

Tratamentul național și tratamentul națiunii celei mai favorizate

1. Nici o Parte Contractantă nu va acorda pe teritoriul său investițiilor și veniturilor investitorilor celeilalte Părți Contractante, un tratament mai puțin favorabil decât cel acordat investițiilor și veniturilor propriilor săi investitori sau investițiilor și veniturilor investitorilor oricărui stat terț, în funcție de aceea, care din ele va fi mai favorabil pentru investitorii interesați.

2. Nici o parte Contractantă nu va acorda pe teritoriul său investitorilor celeilalte Părți Contractante, în ceea ce privește conducerea, întreținerea, folosirea sau dispoziția investițiilor acestora, un tratament mai puțin favorabil decât cel acordat propriilor săi investitori sau investitorilor oricărui Stat terț, în funcție de aceea, care din ele va fi mai favorabil pentru investitorii interesați.

3. Prevederile paragrafelor 1 și 2 ale prezentului articol nu vor fi interpretate în așa fel ca să oblige o Parte Contractantă să extindă asupra investitorilor celeilalte avantajul oricărui tratament, preferință sau privilegiu, care poate fi acordată de către prima Parte Contractantă ce rezultă din:

a) orice uniune vamală existentă sau viitoare, sau uniune economică, zonă de comerț liber sau acorduri internaționale similare, la care fiecare Parte Contractantă este, sau poate deveni pe viitor Parte;

b) orice acord sau aranjament internațional ce reflectă pe deplin sau parțial impozitarea.

Articolul 5

Exproprierea

1. O Parte Contractantă nu va expropria sau naționaliza direct sau indirect pe teritoriul său o investiție a investitorilor celeilalte Părți Contractante, sau să întreprindă orice acțiune, sau măsuri cu efect echivalent (denumite în continuare „expropriere”) cu excepția cazurilor când exproprierea se efectuează:

- a) în scop public;
- b) în bază nondiscriminatorie;
- c) în conformitate cu procesul legislativ convenit, și
- d) urmat de plata unei compensări prompte, adecvate și efective.

2. Compensarea va fi plătită fără întârzieri.

3. Compensația va fi echivalată valorii de piață a investiției expropriate imediat înainte de expropriere. Valoarea de piață nu va exprima orice schimbare în valoare, existentă dat fiind faptul că exproprierea a devenit public cunoscută mai devreme.

4. Compensația va fi total achitată și liber transferabilă.

5. Investitorul unei Părți Contractante afectat de exproprierea efectuată de către cealaltă Parte Contractantă, va avea dreptul la o revedere promptă a acestui caz de către autoritățile judiciare sau de o altă autoritate competentă și independentă a ultimei Părți Contractante, inclusiv la evaluarea investiției sale și plata compensației în conformitate cu prevederile acestui Articol.

Articolul 6

Compensarea pagubei și pierderilor

1. În cazul când investițiile efectuate de către investitorii oricărei Părți Contractante suferă pierderi sau pagube cauzate de război sau alt conflict armat, dar nu este rezultatul activităților Părții Contractante, investitorii cărora îi aparțin, stării de urgență națională, tulburării civile, revoluție sau alte evenimente similare pe teritoriul ultimei Părți Contractante, le va fi acordat de către ultima Parte Contractantă tratament, în ceea ce privește restituirea, păgubirea, compensarea sau altă soluționare, nu mai puțin favorabil decât cel acordat de către ultima Parte Contractantă propriilor investitori sau investitorilor unui terț stat, în funcție de aceea, care din ele va fi mai favorabil pentru investitorii interesați.

2. Indiferent de prevederile paragrafului 1 al acestui articol, investitorii unei Părți Contractante care, în cazurile prevăzute în acest paragraf, suferă pagubă sau pierderi pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, ce rezultă din:

a) rechiziționarea proprietății lor sau a unei părți din aceasta de către forțele sau autoritățile acesteia;

b) distrugerea proprietății lor sau a unei părți din aceasta de către forțele sau autoritățile acesteia, care n-a fost cauzată în combaterea acțiunii sau n-a fost necesită de situație, și va fi aplicată o compensare promptă, adecvată și efectivă pentru pagubă sau pierderi suportate în perioada rechiziționării sau ca rezultat al distrugerii intenționate a proprietății lor. Plățile rezultate vor fi efectuate fără întârziere și vor fi liber transferabile în valută liber convertibilă.

Articolul 7

Transferurile

1. Fiecare Parte Contractantă va garanta, că toate plățile în ceea ce privește investițiile efectuate pe teritoriul său de către un investitor al celeilalte Părți Contractante, pot fi liber transferate fără întârzieri în teritoriul său și în afara teritoriului său. Asemenea transferuri vor include în particular, dar nu exclusiv:

- a) capitalul inițial și sumele adiționale pentru menținerea sau creșterea investiției;
- b) veniturile;
- c) plățile efectuate în baza unui contract inclusiv al unui Acord de împrumut,
- d) sumele încasate prin vânzarea sau lichidarea totală sau a oricărei părți din investiție;
- e) plățile de compensare în virtutea Articolelor 5, 6 și 8 ale acestui Acord;
- f) plățile apărute din soluționarea unui diferend;
- g) salariile și alte remunerații ale personalului angajat de peste hotare în ceea ce privește o investiție.

2. Fiecare Parte Contractantă va asigura ca transferurile menționate în paragraful 1 al acestui articol să fie efectuate în valută liber convertibilă, la rata de schimb de piață, aplicabilă la data transferului pe teritoriul Părții Contractante, unde investiția a fost efectuată.

3. Fiecare Parte Contractantă va garanta că dobânda la rata LIB0R este calculată împreună cu compensarea pentru perioada de când au început evenimentele menționate în Articolele 5, 6 și 8, până la data transferului de plăți și plata va fi efectuată în conformitate cu prevederile paragrafelor 1 și 2 ale acestui articol.

Articolul 8

Subrogarea

Dacă o Parte Contractantă sau o agenție desemnată de aceasta efectuează o plată în baza compensației, garanției sau contractului de asigurări, acordată cu privire la investiția pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, ultima Parte Contractantă va recunoaște atribuirea oricărui drept sau revendicări a acestui investitor primei Părți Contractante sau agenției desemnate de aceasta să exercite în virtutea subrogării orice astfel de drept sau revendicare în aceeași măsură ca și predecesorul în drept.

Articolul 9

Aplicarea altor prevederi

1. Dacă prevederile legislației naționale a oricărei Părți Contractante sau prevederile acordurilor internaționale existente sau încheiate ulterior între Părțile Contractante suplimentar la prezentul Acord, conțin o regulă care în general sau în special, justifică investițiile investitorilor altei Părți Contractante la un tratament mai favorabil decât cel prevăzut în prezentul Acord, această regulă se va răspândi în cazul în care este mai favorabilă decât prezentul Acord.

2. Fiecare Parte Contractantă va respecta orice obligațiune contractuală pe care și-a asumat față de investitorii celeilalte Părți Contractante cu privire la investițiile acceptate pe teritoriul său.

Articolul 10

Soluționarea diferendelor dintre o Parte Contractantă și un investitor al celeilalte Părți Contractante

1. Orice diferend cu privire la o investiție dintre o Parte Contractantă și un investitor al celeilalte Părți Contractante, va fi soluționat prin negocieri.

2. Dacă un diferend în virtutea paragrafului 1 al acestui articol nu poate fi soluționat în termen de șase luni de la notificarea acestuia în scris, atunci la cerința investitorului diferendul va fi soluționat precum urmează:

a) de către o instanță competentă a Părții Contractante, sau

b) prin arbitraj sau conciliere de către Centrul Internațional pentru Soluționarea Diferendelor legate de Investiții (ICSID), creat prin Convenția pentru Soluționarea Diferendelor legate de Investiții între State și cetățenii altor state deschisă pentru semnare la Washington la 18 martie 1965. În cazul arbitrării fiecare Parte Contractantă, conform acestui Acord definitiv convin în avans, și în lipsa unui Acord individual cu privire la arbitraj între Partea Contractantă și investitor, să supună orice diferend similar acestui Centru. Această înțelegere implică renunțarea necesității ca remediile judiciare și administrative interne ar fi epuizate; sau

c) prin arbitrarea de către trei judecători conform Regulilor de Arbitraj ale Comisiei Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional (U.N.C.I.T.R.A.L.), modificate prin ultimul amendament acceptat de ambele Părți Contractante în timpul cererii despre inițierea procedurii de arbitraj. În caz de arbitraj, fiecare Parte Contractantă, conform acestui Acord în avans prin Acord comun definitiv, și în absența Acordului individual cu privire la arbitraj între Partea Contractantă și investitor, să supună diferendul tribunalului menționat; sau

d) prin arbitraj în conformitate cu Regulile de Arbitraj ale Camerei Internaționale de Comerț

(ICC).

3. Hotărîrea va fi finală și obligatorie; aceasta va fi executată în conformitate cu legislația națională; fiecare Parte Contractantă va garanta recunoașterea și îndeplinirea hotărîrii de arbitrare în conformitate cu legile respective și alte reglementări.

4. La orice etapă a procedurilor proprii de arbitrare sau de conciliere, ori de aplicare a unei hotărîri, Partea Contractantă, care este parte la diferend, nu va face obiecții, că investitorul drept celeilalte parte la diferend a primit în baza unei garanții o compensare totală sau parțială pentru pierderile sale.

Articolul 11

Soluționarea diferendelor dintre Părțile Contractante

1. Diferendele dintre Părțile Contractante referitoare la interpretarea sau aplicarea prezentului Acord vor fi soluționate, în măsura posibilităților, prin negocieri.

2. Dacă un diferend conform paragrafului 1 al acestui Articol nu poate fi soluționat în timp de șase (6) luni, acesta la cerere va fi supus în baza unui tribunal arbitral.

3. Asemenea tribunal arbitral va fi constituit ad-hoc, precum urmează: fiecare Parte Contractantă va desemna câte un arbitru și acești doi arbitri vor alege în comun acord un cetățean al unui stat terț drept președintele lor. Acești arbitri vor fi desemnați în timp de două (2) luni din data când o Parte Contractantă a informat cealaltă Parte Contractantă despre intenția de a supune diferendumul unui tribunal arbitral, președintele căruia va fi desemnat în timp de următoarele două (2) luni.

4. Dacă perioadele specificate în paragraful 3 al acestui Articol n-au fost respectate, fiecare Parte Contractantă, în lipsa oricărei alte înțelegeri, poate invita Președintele Curții Internaționale de Justiție să efectueze numirile necesare. Dacă Președintele Curții Internaționale de Justiție este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante sau dacă acesta este altfel împiedicat să exercite funcția menționată, Vicepreședintele sau în cazul incapacității lui membrul Curții Internaționale de Justiție, următorul în grad, poate fi invitat să facă numirile necesare în aceleași condiții.

5. Tribunalul își va stabili propriile reguli de procedură.

6. Tribunalul arbitral va adopta hotărârea sa în conformitate cu prezentul Acord și conform regulilor dreptului internațional. Tribunalul va adopta decizia sa prin majoritatea de voturi. Această hotărâre va fi definitivă și obligatorie.

7. Fiecare Parte Contractantă va suporta cheltuielile legate de membrul său propriu și de reprezentarea sa legală în procedurile de arbitrare. Cheltuielile legate de Președinte și alte cheltuieli vor fi suportate în egală măsură de către ambele Părți Contractante. Tribunalul poate, în orice caz, prin hotărârea sa, stabili o altă decizie privind distribuirea cheltuielilor.

Articolul 12

Modificări și completări

Părțile Contractante pot introduce modificări și completări în prezentul Acord, perfectate în modul convenit într-un Protocol adițional, care va fi parte integrantă a Acordului. Protocolul menționat va intra în vigoare potrivit prevederilor Articolului 14.

Articolul 13

Aplicarea Acordului

Prezentul Acord va fi aplicat față de investițiile efectuate înainte sau după intrarea lui în vigoare, dar nu va fi aplicat față de orice diferend privind investițiile, care poate apărea înainte de intrarea în vigoare a acestui Acord

Articolul 14

Intrarea în vigoare, durata și aplicarea Acordului

1. Prezentul Acord va intra în vigoare la data primirii ultimei notificări, prin canale diplomatice, prin care o Parte Contractantă notifică celeilalte Părți Contractante îndeplinirea condițiilor interne legale necesare intrării în vigoare a acestui Acord.

2. Prezentul Acord se încheie pentru un termen de zece (10) ani. Acțiunea lui se va prelungi în mod automat pentru următoarele termene consecutive de zece ani, dacă nici una dintre Părțile Contractante nu-i va notifica celeilalte Părți Contractante, prin canale diplomatice, cu cel puțin un an până la expirarea termenului curent de acțiune, despre intenția sa de a-I denunța. În acest caz denunțarea va deveni efectivă la expirarea perioadei curente de zece (10) ani.

3. Pentru investițiile efectuate anterior denunțării prezentului Acord prevederile lui vor continua să fie efective pe parcursul unei perioade de zece (10) ani de la data denunțării prezentului Acord.

Întocmit la Chișinău la 5 decembrie 2006, în două exemplare, fiecare în limbile moldovenească, croată și engleză, toate textele fiind egal autentice. În caz de divergențe privind interpretarea

prevederilor prezentului Acord, va prevala textul în limba engleză.

**BETWEEN THE REPUBLIC OF MOLDOVA
AND THE REPUBLIC OF CROATIA ON
PROMOTION AND RECIPROCAL
PROTECTION OF INVESTMENTS**

The Republic of Moldova and the Republic of Croatia (hereinafter referred to as the Contracting Parties),

desiring to promote greater economic co-operation between them, with respect to investment by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party;

recognizing that agreement upon the treatment to be accorded such investment will stimulate the flow of private capital and the economic development of the Contracting Parties;

agreeing that a stable framework for investment will maximize effective utilization of economic resources and improve living standards;

having resolved to conclude the Agreement on the promotion and reciprocal protection of investments;

have agreed as follows:

Article 1
Definitions

For the purposes of the Agreement:

1. The term "investment" means every kind of assets invested by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party and shall include in particular, though not exclusively:

a) movable and immovable property as well as any other rights in rem such as mortgages, liens, pledges, usufructs and similar rights;

b) shares, stock, debentures and other forms of participation in companies;

c) claims to money or to any performance having economic value, including every loan granted for the purpose of creating economic value;

d) intellectual and industrial property rights, as defined in the multilateral agreements concluded under the auspices of the World Intellectual Property Organization, in as far as both Contracting Parties are parties to them, including, but not limited to, copyrights and neighboring rights, industrial property rights, trademarks, patents, industrial designs and technical processes, rights in plants varieties, know-how, trade secrets, trade names and goodwill;

e) rights to engage in economic and commercial activities conferred by law and by virtue of a contract, including concessions to search for, cultivate, extract or exploit natural resources.

Any change of the form in which assets are invested or reinvested shall not affect their character as an investment.

2. The term "investor" means in respect of either Contracting Party:

a) a natural person, a national of a Contracting Party who makes an investment in the territory of the other Contracting Party;

b) a legal person incorporated, constituted or otherwise duly organized in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party, having its seat and performing real business activity in the territory of the same Contracting Part and making an investment in the territory of the other Contracting Party;

c) any legal entity, or partnership, constituted in accordance with the laws and regulation of a third State, which invests in the territory of either of the Contracting Parties in which the investor referred to in a) or b) of this paragraph exercises a dominant influence.

3. The term "returns" means income deriving from an investment and includes, in particular, though not exclusively, profits, dividends, interests, capital, royalties gains patents licence fees, and other fees.

4. The term "without delay" shall mean such period as is normally required for the completion of necessary formalities for the transfer of payments. The said period shall commence on the day on which the request for transfer has been submitted and may on no account exceed one month.

5. The term "freely convertible currency" shall mean any currency that the International Monetary Fund determines, from time to time, as freely usable currency in accordance with the Articles of Agreement of the International Monetary Fund and any amendment thereto.

6. The term "territory" means;

- with respect to the Republic of Moldova: geographical area composed by the soil and subsoil, waters and air column over the soil and territorial waters, under which the Republic of Moldova